

יום ספורט בבית הספר 'יאנוש קורצ'אק' לילדים עם פיגור שכלי

מאת סטודנטים בשנה ג', בהנחיית ד"ר רונה כהן

לפני מספר שבועות הודיעה לנו רונה על פרויקט מיוחד שנארגן בשיתוף פעולה עם בית הספר 'יאנוש קורצ'אק'. זהו בית ספר לחינוך מיוחד שבו לומדים ילדים עם פיגור שיכלי ברמות שונות ולכן עלינו להכין לילדים פעילויות ומשחקים במגוון רמות קושי שיתאימו לתלמידים מכיתות א' ועד יב', פעילויות שיצרו תחושת מסוגלות ובעיקר הנאה אצל התלמידים.

שני סטודנטים נשלחו לביקור בבית הספר על מנת להכיר את השטח ולהתרשם מהציוד שנמצא בבית הספר. לאחר מכן התחלנו בעבודת ההכנה, התגייסנו למטרה והכנו שמונה תחנות, אשר כללו מגוון של מיומנויות מוטוריות וחברתיות שכללו כדורים, זריקות, משימות של שיווי משקל ומשימות של מעבר מכשולים.

בבוקר יום הספורט הגענו אל בית הספר. חלק מהסטודנטים חששו מהמפגש עם הילדים ולא ידעו למה לצפות. נפגשנו עם איריס ועם שרי. איריס היא המורה וגם הרכזת של תחום החינוך הגופני בבית הספר ושרי היא העוזרת שלה. עשינו סיור בבית הספר ולאחר מכן התחלנו בסידור המגרש והתחנות יחד עם שילוט של האזורים הרלוונטיים. אחר כך נכנסנו אל חדר המורים לשיחה עם איריס ועם שרי על בית הספר באופן כללי, על מגוון הפרויקטים שבית הספר משתתף בהם. זכינו לשמוע את הסיפור האישי של כל אחת מהן ואיך הן הגיעו לתחום החינוך המיוחד בכלל ובפרט לבית הספר, קינחנו בשיחה קצרה עם מנהל בית הספר שבירך אותנו על היוזמה וההתגייסות.

היום החל בחגיגת ריקודים עם השירים שאותם הילדים אוהבים. ההפעלה הועברה על ידי שתי סטודנטיות אשר עוסקות בתחום הריקודים האירוביים והיה ניכר שהילדים נהנו מאוד - כולם השתתפו ורקדו בהנאה. לאחר חימום והעלאת דופק הילדים חולקו לקבוצות קטנות, כארבעה ילדים בכל קבוצה.

מהר מאוד התרחש חיבור רגשי יוצא דופן עם הילדים שקיבלו אותנו באהבה וגרמו לכל הסטודנטים להשתחרר וליהנות. ניתן היה לראות שכלל הילדים משתתפים בכל רמות הקושי, כל אחד ברמתו. הסטודנטים יחד עם צוות ההוראה של בית הספר השתתפו ועברו בין התחנות יחד עם התלמידים שהיו נלהבים מאוד והתרגשו מהפעילות. אחרי שכל התלמידים עברו בכל התחנות ביצענו להם פעילות כללית מסכמת עם מצנח, שבה כל התלמידים משתתפים ומתגייסים למען מטרה משותפת, לאחר שסיימו את הפעילות הילדים יצאו להפסקה וביצענו סבב פעילויות נוסף עם תלמידי הכיתות הגבוהות של בית הספר.

לבסוף הגיעו כלל התלמידים אל המגרש. לסיכום היום ביצענו משחק כדורסל משותף של התלמידים עם הסטודנטים ועם צוות ההוראה של בית הספר, הקבוצות היו גדולות ומעורבות, וכל בית הספר צפה במשחק.

בסוף הפעילות חולקו גביעים לכל ילד, הגביעים יצרו התלהבות אצל הילדים והם התרגשו ונהנו מההתייחסות. לבסוף הודנו לצוות ההוראה של בית הספר ובמיוחד לאיריס ולשרי שהתגייסו ליום הזה ואפשרו לנו לבוא ולתרום מעט מהידע שלנו בתחום החינוך הגופני ובעיקר ליהנות ולהתחבר אל הילדים האלופים והמיוחדים של בית הספר. אנו כפרחי הוראה ללא ספק הרווחנו מיום ההוראה המיוחד הזה, בין אם נבחר ללכת לכיוון החינוך המיוחד ובין אם נכוון עצמנו לחינוך הממלכתי.

תחושות וחוויות אישיות כמורים לעתיד:

זוהר: "החוויה שלי מיום הספורט שהיה ביום שני מתחלקת לשתיים. בהתחלה ההרגשה הייתה מוזרה, מכיוון שעוד לא נתקלתי באוכלוסייה כזו בתחום הספורט, ולכן הקושי נבע מהיעדר החשיפה. אולם לאחר שלב ההיכרות עם אותם הילדים נחשפתי לעולם בו יש רצון להצליח ולהגיע להישגים, אומנם בקצב שונה אבל הרצון הוא משותף. בתור מי שעבר בכל התחנות במהלך הפעילות נהייתי מאוד לראות את חבריי לקבוצה מגלים שיתוף פעולה הדדי ונרתמים לפעילות החשובה, בנוסף, צוות ביה"ס עזר לנו מאוד וערך שיחת הכנה בתחילת היום ושיתף אותנו בחוויות אישיות שעזרו רבות בהבנת הנושא לעומק. לסיכום אני חושב שהקבוצה הרוויחה חוויה עוצמתית בעלת ערך עליון שהוא "קבלת האחר" ונוסף על כך באופן אישי אני למדתי על כך שהאוכלוסייה המיוחדת היא עולם ומלואו ורק צריך גישה נכונה כדי להצליח איתה".

רביד: "בעיניי, בימים מרוכזים כאלו אנו עוברים חוויה מאוד משמעותית ומעצימה שפותחת את הראש ומאפשר לנו לראות פן שונה בהוראה מעבר לזה שאנו חווים במהלך ימי ההוראה. לכן, לדעתי, ימים נוספים כאלו הם דבר מבורך. לי באופן אישי העבודה עם ילדים בחינוך המיוחד היא לא דבר מיוחד, מלחיץ או מפחיד, אם כי אני בהחלט יכול להבין מאיפה מגיעות החששות של אנשים באוכלוסייה. הילדים היו חמודים מאוד וכמובן שאין מה להוסיף על צוות בית הספר שהיה מדהים. אני ללא ספק רואה עצמי פונה לחינוך מיוחד בעת כלשהי במהלך הקריירה. אני רואה זאת כחוויה בלתי רגילה וכזכות גדולה".

גל: "יום הספורט שעשינו בבית הספר 'יאנוש קורצ'ק' התחיל בשבילי די מוזר. מצבים כאלה אינם מוכרים לי, וההתמודדות וההתנהגות עם ילדים כאלו לא טבעית לי. זאת הפעם הראשונה שבה אני מגיע לאינטרקציה כזאת ולעבודה בבתי ספר מהסוג הזה. לכן, בהתחלה היה לי קצת קשה להשתחרר ולדעת איך להגיב לילדים ואיך להתנהג איתם. אחרי זמן מסוים הדברים החלו לזרום יותר וליווי הילדים לאורך התחנות עזר בכך שמהר למדנו את ההתנהגות עם אותם ילדים ומה אנחנו יכולים לעשות איתם ולדרוש מהם. בעקבות החיבור נוצרה הבנה של הצד השני. העובדה שהילדים נהנו מהפעילות ונראו מאושרים במהלכה גרמה לכולנו הרגשה טובה יותר ביום הזה כי אותם ילדים באמת שמחו והתלהבו מהעשייה. אותי אישית ההערכה הזאת מספקת יותר מכל יום הוראה שגרתי".

אסף: "אני אפתח בתודות לאיריס המדהימה, שעושה עבודת קודש בביה"ס. הפעילות עצמה הייתה מאוד אנרגטית ומיוחדת, נוכחתי לדעת שגם כשאתה "שונה" אפשר וצריך לקבל אותך אחרת. בהתחלה עלו בי הרהורים בסגנון של 'איזה מסכנים הם, ואיך ההורים מטפלים בהם' (תהיתי מנקודת מבט של הורה). עם זאת, די מהר ראיתי את השמחה שלהם, וכאשר הצלחתי ללכוד את תשומת הלב שהם ראיתי כמה שהם מדהימים!!! אני אישית למדתי שצריך לקחת דברים בפרופרציות. אחרי הכל, הם בני אדם ולא רובוטים, ועם כל הבעיות הקוגניטיביות שלהם הם יכולים לתפקד בצורה ראויה וצריך לתת להם צ'אנס. בתור מורה לעתיד אני רוצה לפקוח את העיניים של התלמידים, להראות להם שגם אם מישהו נראה מוזר ומתנהג מוזר לא אומר שצריך להתעלם ממנו. נהפוך הוא, צריך לנסות להתקרב אליו, כי אף פעם אנחנו לא יודעים בדיוק מה באמת מסתתר מאחורי המסכה שנראית לנו מוזרה בנוף של שגרה ידועה".

המסר שלי - האחר שונה ממך, אך אולי כך גם בשביל האחר - אתה שונה ממנו. תלמד לקבל אותו כמו שאתה רוצה שהוא יקבל אותך!

חן: "מהרגע הראשון שבו נכנסה הילדה להגיד לנו שלום כשישבנו עם איריס בתחילת היום, התאהבתי. לא הזדמן לי להיתקל הרבה באוכלוסייה הזו לפני, בטח שלא להדריך אותם ולשתף איתם פעולה. אני מודה שחששתי לפני, אבל הופתעתי ממש לטובה. הרגשתי שלמדתי מהילדים והרווחתי מהיום הזה יותר מהם. למדתי להעריך את הדברים הקטנים שבחיים, להיכנס לפרופורציות. היום הזה גרם לי לראות את הדברים הקטנים כגדולים ומשמעותיים - הגביע הקטן בסוף היום שעשה אותם כל כך מאושרים, או הרגע הזה, כשהם רק חיכו שאיריס או שרי יראו שהם מצליחים. היה ילד אחד בקבוצה שלי שלא ביצע פעילות בלי עידוד... כמה זה חשוב לכל ילד שיראו אותו. וזה תקף לכל הגילאים ולכל בתי הספר. לדעתי, ילדים בסופו של דבר מחפשים את האישור הזה שהם עושים משהו כמו שצריך. וזה עוד משהו שאקח איתי הלאה לימי הוראה שלי".

פני: "היה חשוב לעבור את היום הזה. התרשמתי מאוד מהדרך הכללית שבה מלמדים את הילדים האלו לחיים. כל הישג שלהם, ולו הקטן ביותר, זה עולם ומלואו בשבילם. התגובות שלהם וההתלהבות מעצמם הרימו אותם למעלה. במקרה ראיתי בחדשות אתמול, שמתחילים לשלב במשרדים של הדפסות ושל סריקות מסמכים אנשים מאוכלוסיות מיוחדות. הבנתי כמה חשובה להם הזדמנות כזאת ולכל החברה שלנו באופן כללי. לסיכום, למדתי לגלות איפוק וסובלנות יתרה גם כשהדברים נראים מובנים מאליהם, וזה שיעור חשוב לעבודה עם כל הילדים בכלל".

ענבל: "יום הספורט שהעברנו היה מרגש ממש ומאוד שונה. זה מכניס לפרופורציות ומעצים לראות את הילדים נהנים ומאושרים מהדברים הכי קטנים. כל סטודנט התנהל בדרך שלו, הכיל אותם ותרם בדרך האופיינית לו. הייתה עבודת צוות מדהימה ויכולנו לאשר את זה, משום שבסופו של דבר הילדים נהנו מאוד וכל הצוות היה מרוצה. איריס הרשימה אותי מאוד, הסיפורים שלה והדרך שלה העצימה אותי ונתנה לי עוד יותר מוטיבציה לרצות לקדם ולהעצים את התלמידים שלי. לדעתי, חשוב להרגיש שלעבודה שלך יש משמעות וערך מעבר לציונים במבחנים. הייתה לי חוויה מהממת ואני שמחה שהייתי חלק ממנה!"

אלי: "אתחיל ואומר שבעיניי היה יום ממש מוצלח מבחינת התכנים שהעברנו, התחנות שתכננו והעבודה שלנו בצוות. באשר אליי, בעברי הזדמן לי לעבוד עם האוכלוסייה המיוחדת - לימדתי ג'ודו פעם בשבוע. מצד אחד האוכלוסייה לא חדשה לי אבל הפעילות חדשה והרבה זמן לא עבדתי בסביבה כזאת, לכן התרגשתי. תמיד ליבי יוצא אליהם, כיוון שאני מסתכל על העולם ה"רגיל" ועל היכולות שלו, ואז משווה ביניהם וזה מפריע לי ממש, שיש פערים גדולים כל כך. יחד עם זה, אני מרגיש טוב בעקבות כך שאני מנסה ללמד אותם דברים חדשים ולשפר אותם במיומנויות שהחבר'ה האלה כבר מכירים. מבחינתי, כל מי שבוחר לעסוק עם האוכלוסייה המיוחדת הזאת עושה עבודת קודש. עבודה בסביבה כזאת מכניסה תמיד לפרופורציות בהסתכלותנו על ה"צרות" שלנו."

בר: "לי אישית התחום לא חדש לאור הניסיון במגמת האוכלוסיות המיוחדות ובעקבות העיסוק שלי בתחום, אבל בכל אופן נהייתי לראות את עבודת הצוות של הקבוצה ואת הניסיון האמיתי של כל אחד לגעת בכל ילד וילד! מאמין שימים כאלה תורמים רבות לכל המשתתפים משני צדי המתרס, הן לילדים שזקוקים לחום הזה על מנת להתקדם והן להתפתחות האישית של כל אחד מאנשי הצוות. הילדים האלה נטולי מסכות ולכן משקפים לנו, מי אנחנו באמת."